

Openbaring, een open boek?

Wegwijs in het laatste Bijbelboek

Dr. Henk van de Kamp

15 APRIL 2015

Theologie dichtbij. Voor iedereen.

Overzicht college

0. Gesloten boek of open boek?
1. Inleidingsvragen
2. Opbouw en structuur
3. Uitzicht op inzicht

Na de pauze

Openbaring 18

Openbaring

- 0 gesloten boek of open boek?
- Ontoegankelijk?
- Apokalyps
- Communicatie per brief
- Fascinerend boek
- Gefeliciteerd!

Inleidingsvragen

- 1.1 genre
- 1.2 auteur
- 1.3 adres
- 1.4 plaats
- 1.5 datering
- 1.6 aanleiding
- 1.7 stijlkenmerken

1.1 Genre

- Toekomstboek: apokalyps
- Voorleesboek: 1,3
- Kijk- en luisterboek
- Een nieuw psalmboek
- Profetie en apokalyps
- Boek in briefvorm

1.2 Auteur / 1.3 Adres

- Auteur: Johannes
- Adres: zeven gemeenten in Asia
- Economie: gilden, handel, scheepvaart
- Keizercultus
- Economische pressie

1.4 Plaats / 1.5 Datering / 1.6 Aanleiding

- Plaats: Patmos
- Datering: 1,10 de dag van de Heer
- De traditie: 95/96
- Keizer Domitianus
- Aanleiding: de Nikolaiëten
- Ethisch conflict

1.7 Stijlkenmerken

- Symbolen geven herkenning
- Getallen
- Codenamen
- Contrasten
- Oriëntatiepunt
- Betekenis voor eerste hoorders
- Betekenis voor vandaag

Structuur

- Briefkader: 1,1-8 en 22,6-21
- De zeven boodschappen: 1,9-3,22
- Openbaring 4-16 het tweede visioensdeel
- Hoofdstuk 4-5 de hemelse troonzaal
- Hoofdstuk 6-8,1 de zeven zegels
- Hoofdstuk 8-11 de zeven ramshoornen
- Hoofdstuk 12-14 drie tegen één
- Hoofdstuk 15-16 de zeven schalen

Structuur (vervolg)

- Hoofdstuk 17,1-21,8
- Het derde visioensdeel
- Babylon
- Hoofdstuk 21,9-22,5
- het vierde visioensdeel
- Jeruzalem
- Twee facetten van de eindafrekening

Uitzicht op inzicht

- Afwisseling: visioenen vol monsters
- Naast visioenen vol vrede
- Liturgische momenten van aanbidding
- Het gebruik van symbolen
- De kracht van beelden: herkenning
- Opgenomen in een drama
- Openbaring en ethiek

Openbaring 18

- Plaats binnen het geheel
- Het nieuwe van Openbaring 18
- De indeling van hoofdstuk 18
- Heractualisatie van Ezechiël 26-28
- Drie groepen in 18,3